

SOM eller DER ?

Ordene **som** og **der** kan bruges som henførende stedord i starten af en ledsætning. Et henførende stedord viser tilbage til en person eller en ting, der er blevet nævnt i sætningen før.

I langt de fleste tilfælde kan du frit vælge, om du vil bruge **som** eller **der**. Det gælder, når det henførende stedord fungerer som grundledet i ledsætningen.

Fx:

Jeg bor i et hus, som / der ligger helt ud til vejen.

Hun valgte den kjole, som / der var dyrest.

Det er mig, som / der skal hjælpe dig.

OBS!

Starter ledsætningen med **og**, **men** eller **eller**, skal du altid bruge **som** bagefter – også selvom stedordet er grundled.

Fx:

Hvad er det, som / der kan gå, men som ikke har ben?

Han bor i huset, som / der ligger på den anden side af vejen, og som har et rødt tag.

Lydbøger er gode for folk, som / der har læsevanskeligheder, eller som ikke kan lide at læse.

Nogle gange er det henførende stedord ikke grundled, og så må du kun bruge **som**, men du må faktisk også helt undlade stedordet.

Fx:

Det var til min mor, (som) vi gav gaven.
(Her er stedordet som hensynsled i ledsætningen).

Det her er en kamp, (som) vi er nødt til at vinde.
(Her er stedordet som genstandsled i ledsætningen).

Det er denne bog, (som) I har bedt om.
(Her er stedordet som en styrelse til om).

*PST! Synes du, det er svært?
Så skal du vide, at du
altid må bruge som!*

SOM eller DER ?

Prøv selv! Skal der stå **som** eller **som / der**? Fortæl, hvilket ord stedordet henviser til.

1. Der er en film, som jeg gerne vil se i weekenden.
Stedordet henviser til ordet: film
2. Vi har en nabo, _____ er meget hjælpsom.
Stedordet henviser til ordet: _____
3. Min mor fik en gave, _____ hun ikke havde forventet.
Stedordet henviser til ordet: _____
4. Adam skal til et møde, _____ starter kl. 15.
Stedordet henviser til ordet: _____
5. Jeg har en ven, _____ bor i udlandet, og _____ kommer på besøg i morgen.
Stedordet henviser til ordet: _____
6. Fortæl om et sted, _____ du gerne vil besøge.
Stedordet henviser til ordet: _____
7. Anna har en hund, _____ hedder Ronja, og _____ altid er glad for at se hende.
Stedordet henviser til ordet: _____
8. Det er denne bog, _____ jeg har ønsket mig.
Stedordet henviser til ordet: _____
9. Biblioteket, _____ ligger tæt på min skole, har åbent hver dag.
Stedordet henviser til ordet: _____
10. Hun er en dygtig kunstner, _____ ofte udstiller sine værker på gallerier.
Stedordet henviser til ordet: _____